

Nyt smittefund: Fiskesydommen IHN konstateret i dambrug i Vidå-systemet

Endnu et udbrud af den smitsomme og dødelige fiskesygdom IHN er konstateret i Danmark. Denne gang ved et dambrug i Vidå-systemet. Foto: Arkiv.

Fødevestyrelsen kunne i går, den 26. maj, konstatere smitte af den dødelige fiskesygdom IHN i et dambrug i Vidå-systemet. Det er det andet udbrud af sygdommen på bare en uge, efter at et dambrug i Rohden Å-systemet fik konstateret sygdommen den 19. maj. Myndighederne har nu intensiveret overvågningen af en række andre dambrug.

Efter det første tilfælde af Infektios hæmatopoietisk nekrose, IHN, ved et dambrug ved Stouby i Rohden Å-systemet onsdag den 19. maj, kunne Fødevestyrelsen i går oplyse, at der var endnu et fund af den dødelige fiskesygdom i Danmark. **Denne gang drejer det sig om et dambrug i Vidå-systemet**, der har haft kontakt med dambruget i Rohden Å i forbindelse med transport af fisk.

- Vi er netop nu ved at afklare smittesituationen med IHN og opspore kontakter til det første smittede dambrug i Rohden Å-systemet. Status er nu, at der er otte kontakter til dambruget – heraf seks dambrug og to Put & Take-søer. Et af dambrugene er Rens Dambrug i Vidå-systemet, hvor der nu også er konstateret et udbrud af IHN, siger Tim Petersen, souschef i Fødevestyrelsen.

Udbruddet ved Rens Dambrug betyder, at Fødevestyrelsen har indført **en restriktionszone i hele Vidå-systemet** (se kort nederst).

Fisker man indenfor restriktionszonen er det påbudt, at man desinficerer sit fiskeudstyr efter brug. Det er desuden også ulovligt at flytte fisk og andre akvatiske organismer fra ét vandområde til et andet i vandområde.

- Du må dog gerne hjemtage din fangst til konsum, men man må ikke overdrage fisk til andre eller forære fisk væk. Ser fisk desuden sund og rask ud ved fangsten, kan man sagtens spise den, forklarer Tim Petersen.

IHN

Infektios hæmatopoietisk nekrose (IHN) er en virusinfektion hos laks og ørred.

Sygdommen har store konsekvenser for ferskvandsfiskefarme, hvor den især rammer regnbueørred og atlantisk laks. IHN har været påvist i Nordamerika, Asien og Europa.

Fisk, der lider af IHN, bliver sløve med pludselige korte udbrud af unormalt højt aktivitetsniveau, der normalt medfører død. Ydre kendetegn omfatter udstående øjne, mørkfarvning af skindet, blege gæller, læsioner ved basis af finnerne og opsvulmet bug. Ved opklip vil vævet generelt være blegt (blodfattigt). Der kan desuden forekomme væske i bughulen.

IHN-virus spredes gennem vand, ved flytning af inficerede æg og fisk eller ved kontakt med kontaminerede redskaber. Unge fisk og fiskeyngel smittes let, men bliver mere resistente med alderen. Infektionen er dødelig, og for unge fisk kan dødeligheden være helt op mod 100 %.

Fisk, der overlever et angreb af IHN, kan blive smittebærere og smitte andre fisk, selvom de smittede fisk ikke selv har symptomer. Virus spredes til de frie vandmasser gennem fækalier, urin og slim.

Kilde: Fødevestyrelsen.

IHN-smitten har allerede fået konsekvenser for lystfiskere, der fisker i Rohden Å-systemet og Vidå-systemet. Her er det nu påkrævet, at man desinficerer sit udstyr efter brug, og det vil være et krav minimum 2 år frem, oplyser Fødevestyrelsen.

- Vi forventer, at vi tidligst inden for et halvt år kan afklare, om sygdommen er udryddet i de berørte vandløbssystemer. Derefter er det et krav, at vi opretholder restriktionszonerne – og dermed kravet om desinfektion af fiskeudstyr – i to år, forklarer Tim Petersen.

I Danmarks Sportsfiskerforbund og de berørte medlemsforeninger vækker det naturlige bekymring.

- Vi har været i kontakt med medlemsforeninger, der har fiskevand, som er berørte af situationen. Det gælder blandt andet Vejle Sportsfiskerforening, Sportsfiskerforeningen Vidå og Brede Å Lystfiskerforening. Her er der naturligvis udbredt bekymring for, hvad smitten kan betyde for de vilde fiskebestande og for lystfiskeriet i deres åer, siger Kaare Manniche Ebert, biolog i Danmarks Sportsfiskerforbund.

- Fødevestyrelsen udmelding om, at der de kommende to år vil være krav om desinfektion af fiskeudstyr har allerede medført en lang række spørgsmål, som vi vil hjælpe foreningerne med at få svar på. Vi er derfor nu i tæt dialog med foreningerne om, hvordan de tackler situationen, siger Kaare Manniche Ebert.

Flere dambrug under offentligt tilsyn

Udover dambrugene i Rohden Å og Vidå er fem andre dambrug kommet under offentligt tilsyn, da de enten har fået fisk fra eller flyttet fisk til dambruget i Rohden Å.

- Vi har udtaget prøver på de fem dambrug, der desuden alle ligger i Jylland, og her er prøverne sendt til analyse. Vi afventer nu svar, og det kan tage op til to uger, siger Tim Petersen.

- Vores bekymring er naturligvis vokset efter, at vi har set, at sygdommen er spredt fra et dambrug til et andet. Derfor har vi intensiveret vores indsats, så vi også overvåger alle dambrug, der ligger nedstrøms et smittet eller potentielt smittet dambrug.

Hammers Dambrug i Vejle Å er et af de berørte dambrug, der pt er under opsyn.

Derudover er to Put & Take-søer, Juelsminde Put & Take og Ørumgård Put & Take, der begge har fået fisk fra dambruget i Stouby, lukket for fiskeri og under offentligt tilsyn. Der må ikke flyttes fisk til eller fra søerne.

Lange restriktionsperioder

IHN-smitten har allerede fået konsekvenser for lystfiskere, der fisker i Rohden Å-systemet og Vidå-systemet. Her er det nu påkrævet, at man desinficerer sit udstyr efter brug, og det vil være et krav minimum 2 år frem, oplyser Fødevestyrelsen.

Sådan desinficerer du dit grej

Har du fisket i en af de pågældende restriktionszoner for IHN er det påbudt at desinficere sit fiskeudstyr efter endt fisketur.

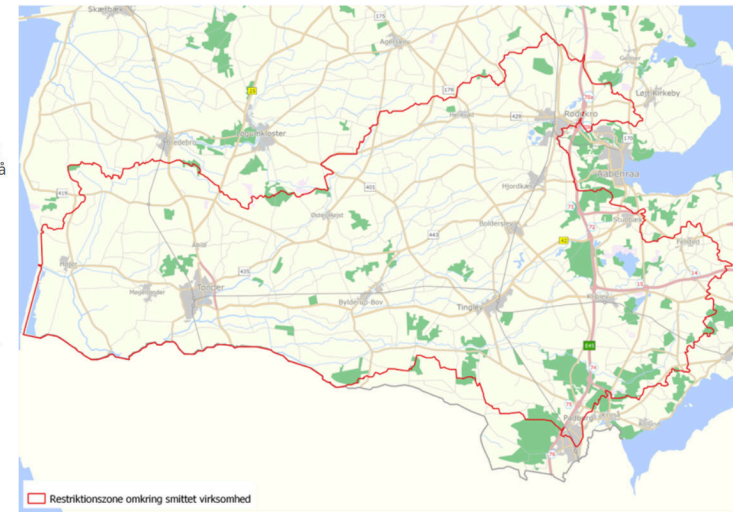
Du skal desinficere alt grej, der formodes at have været i kontakt med fisk eller fiskevand. Det gælder for eksempel stænger, hjul, liner, kroge, spinnere, blink, fluer, vadere og vadestøvler.

Til desinficeringen skal bruges et desinficeringsmiddel. Der findes flere produkter på markedet. Danmarks Sportsfiskerforbund anbefaler Virkon S. Fødevestyrelsen oplyser, at doseringsvejledningen på produktet skal følges – det vil sige en 1 % opløsning.

1. Alt snavs og jord fjernes fra fiskegrejet på normal vis med vand og evt. sæbe.
2. Opløs Virkon S i den på pakken angivne opløsning, 1 % . Vent til pulver/tabletter er fuldstændig opløst. Opløsningen er aktiv så længe den er lyserød. Unladd indånding af dampene.
3. Det rengjorte fiskeudstyr lægges kortvarigt i en balje med opløsningen eller oversprøjtet med desinfektionsmidlet. Lad opløsningen virke på grejet mellem 5-15 minutter. Børst evt. med en blød børste så alle revner og kroge renses.
4. Skyl derefter udstyret med rent vand og tør af med en våd klud.

Kilde: Fødevestyrelsen.

Danmarks Sportsfiskerforbund er også i tæt dialog med Fødevestyrelsen og arbejder på at få et mere præcist billede af, hvorvidt der er risiko for smitte til vilde fiskebestande. Ser eller fanger du en fisk med sygdomstegn skal du kontakte biolog Kaare Manniche Ebert på kme@sportsfiskerforbundet.dk.

Restriktionszone omkring smittet virksomhed